

FIŞA DISCIPLINEI

Etică aplicată

Anul universitar 2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babes-Bolyai		
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie		
1.3. Departamentul	Filosofie		
1.4. Domeniul de studii	Filosofie		
1.5. Ciclul de studii	licență		
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie		
1.7. Forma de învățământ	zi		

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Etică aplicată			Codul disciplinei			
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. Dr. Mihaela Frunză						
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof. Dr. Mihaela Frunză						
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat (consiliere profesională)					0
Examinări					4
Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					58 conv.
3.8. Total ore pe semestru					56 fiz./118 conv.
3.9. Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs este obligatorie. Prezența la examen este condiționată de existența unui număr de minim 70% prezențe.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența la orele de seminar este obligatorie. Prezența la examen este condiționată de existența unui număr de minim 70% prezențe

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	<p>C2.4 Evaluarea comparativă a ideilor și argumentelor unor teorii filosofice și identificarea meritelor și limitelor acestora</p> <p>C2.5 Soluționarea unei probleme filosofice de complexitate medie, la o disciplină filosofică oarecare</p> <p>C3.3 Aplicarea regulilor generale la probleme umane specifice pentru a formula răspunsuri adecvate (raționament deductiv)</p> <p>C3.5 Realizarea unui studiu de caz legat de o problemă umană, și formularea de soluții bazate pe alegeri multiple</p> <p>C4.3 Combinarea informațiilor pentru a formula reguli generale sau concluzii referitoare la problemele umane (raționament abductiv și inductiv)</p> <p>C4.4 Reflecția critică și constructivă asupra modalităților de construire și de aplicare a ipotezelor filosofice referitoare la existența umană</p> <p>C6.1 Definirea și alegerea metodelor și tehnicilor adecvate de soluționare a unor probleme interumane și interculturale cu un nivel mediu de complexitate</p> <p>C6.3 Aplicarea tehnicilor de rezolvare a problemelor interumane și interculturale (gestionarea situațiilor de criză, negocierea și medierea conflictelor, justificare, consiliere etică și filosofică)</p>
Competențe transversale	<p>CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații - problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente</p>

6. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor acumulate)

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul și seminarul de etică aplicată își propune să-i introducă pe studenți îndezbatările recente din etică. Prima parte a cursului va cuprinde teme de etică medicală, urmând ca în partea a doua să fie discutate teme de etica mass-media, etica afacerilor și etică și societate. Întâlnirile vor aduce în discuție mai multe tipuri de surse și resurse de bioetică: lucrări clasice, articole din revistele recente, filme, articole din ziare. În majoritatea întâlnirilor, se va urmări pe de o parte familiarizarea studenților cu terminologia și specificul academic al fiecărei teme, pe de altă parte conturarea unei vizuni proprii, articulate și argumentate
6.2 Obiectivele specifice	utilizarea în mod adecvat a unor concepte și demersuri majore din sfera Eticii aplicate; perceperea pluralității viziunilor etice, Capacitatea de a utiliza terminologia specifică eticii aplicate; Capacitatea de a înțelege și argumenta nuanțat temele de etică aplicată; Capacitatea de a susține o poziție argumentată într-o dezbatere de etică aplicată; capacitatea de a aplica creativ metodele de cercetare ale științelor umaniste, în particular ale Eticii aplicate, în rezolvarea problemelor și comunicarea rezultatelor în mod argumentat;

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere în etica aplicată. Discuție pe marginea temelor de curs și seminar.	-curs interactiv cu fundament de prelegeri și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Etica medicală – introducere, domenii de studiu	-curs interactiv cu fundament de prelegeri și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Etica medicală și expertiza filosofică	-curs interactiv cu fundament de prelegeri și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	

Transplantul de organe. Consumămint informat vs. consumămint presupmat. Dileme ale donatorilor vii. Dileme ale donatorilor aflați în moarte cerebrală. „Traficul de organe”. Xenotransplanturile	-curs interactiv cu fundamente de prelegeri și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Aspecte privind finalul vieții. Eutanasie, tratamente inutile, definiția morții	-curs interactiv cu fundamente de prelegeri și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Clonarea umană. Controverse etice	-curs interactiv cu fundamente de prelegeri și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Etica mediului înconjurător	-curs interactiv cu fundamente de prelegeri și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Etica mass-media	-curs interactiv cu fundamente de prelegeri și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Etica afacerilor	-curs interactiv cu fundamente de prelegeri și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Etică și societate. Problema pedepsei capitale	-curs interactiv cu fundamente de prelegeri și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Discutarea temelor și subiectelor pentru examen; discutarea situației punctajelor individuale.	- discuții	

Bibliografie

- Loue, Sana, Texbook of Research Ethics. Theory and Practice, Kluwer, New York, 2002.
 Frunză, Mihaela. Expertiză etică și acțiune socială, Tritonic, București, 2011, 14-34.
 Thomas H. Murray, „Gifts of the Body and the Need of Strangers”, în Carol Levine (ed.), Taking Sides. Clashing Views on Controversial Bioethical Issues, Dushkin, Guilford, Conn., 1997, pp. 350-358. Ravelingien A, Mortimer F, Mortier E., Kerremans I, Braeckman J., Proceeding with clinical trials of animal to human organ transplantation: a way out of the dilemma, Journal of Medical Ethics, 30, 2004, pp. 92-98
 Michler, Robert E., Xenotransplantation: Risks, Clinical Potential, and Future Prospects, Emerging Infectious Diseases, vol. 2, no. 1, 1996, p. 65.
 Singer, Peter (ed), A Companion to Ethics, Blackwell, Oxford & Cambridge, 1993, pp. 294-302.
 Garrard, E and S. Wilkinson, Passive Euthanasia, Journal of Medical Ethics, 2005;31;64-68.
 Evelyn Fox Keller, „Nature, Nurture, and the Human Genome Project”, în Carol Levine (ed.), Taking Sides. Clashing Views on Controversial Bioethical Issues, Dushkin, Guilford, Conn., 1997, pp. 222-230
 Daniel J. Kevles, Leroy Hood, „The Code of Codes”, în Carol Levine (ed.), Taking Sides. Clashing Views on Controversial Bioethical Issues, Dushkin, Guilford, Conn., 1997, pp. 231-236
 Bauman, Zygmunt, Etica postmodernă, Amarcord, Timișoara, 2000
 Singer, Peter (ed), A Companion to Ethics, Blackwell, Oxford & Cambridge, 1993, pp. 284-293.
 Steven R. Knowlton, Moral reasoning for journalists : cases and commentary, Praeger, London, 1997.
 Frank Deaver, Etica în mass media, Silex, București, 2004
 Joel Hagan, Chris Moon, „New economy, new ethics” în Chris Moon, Clive Bonny (eds.), Business Ethics. Facing up to the Issues, Profile Books, London, 2001, pp.7-21
 Simon Webley, “Value-based codes”, în Chris Moon, Clive Bonny (eds.), Business Ethics. Facing up to the Issues, Profile Books, London, 2001 pp. 157-164.
 Gh. Gh. Ionescu, Nicolae Bibu, Valentin Munteanu, Etica în afaceri, Ed. Universității de Vest, Timișoara, 2006
 Walter Berns, Crime and the Morality of the Death Penalty, în George McKenna, Stanley Feingold (eds.), Taking Sides. Clashing Views on Controversial Political Issues, Dushkin, Guilfor, Connecticut, 1987, pp. 182-188

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Dilemele etice și cadrele evaluării morale	-seminar interactiv pe bază de discuții	

	-comentariu text, dezbatere	
Etica aplicată și expertiza filosofică	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbatere	
Etica transplantului de organe	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbatere	
Sinuciderea asistată medical..	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbatere	
Responsabilitate în politicile reproducerii. Studiu de caz	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbatere	
Etica mediului înconjurător	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbatere	
Etica mass-media. Studii de caz	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbatere	

Bibliografie

- Komesaroff, Paul A. „From bioethics to microethics: ethical debate and clinical medicine”, in Komesaroff, Paul A. (ed.). Troubled Bodies. Critical perspectives on postmodernism, medical ethics, and the body, Duke University Press, Durham, 1995.
- O'Neill, Onora, Autonomy and trust in bioethics, Cambridge University Press, 2003, 1-27.
- Mureșan, Valentin. „Dilemele etice și cadrele evaluării morale”.
- Franz H. Messerli, Chocolate Consumption, Cognitive Function, and Nobel Laureates, New England Journal of Medicine, 2012; 367:1562-1564, October 18, 2012 <http://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa1211064>
- Friedlander, Michael M. „The Right to sell or buy a kidney: are we failing our patients?”, The Lancet, vol. 359, 2002, 971-973.
- Scheper-Hughes, Nancy. „The Tyranny of the Gift: Sacrificial Violence in Living Donor Transplants”, American Journal of Transplantation, 2007, 7, 507-511.
- Spital, Aaron, Jacobs, Cheryl L. „The beauty of the gift: the wonder of living organ donation”, Clinical Transplantation, 2007, 21: 435-440
- Video-conferință Tom Beauchamp, Physician-assisted suicide
- Rush, James; Damiel Gayle. Deaf twins who discovered they were going blind and would never see each other again are euthanized in Belgian hospital, Daily Mail, Jan 14, 2013, <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2261985/Belgian-twin-brothers-killed-doctors-choosing-euthanasia-able-again.html>
- Arthur Caplan, Don't clone a Neanderthal baby, Jan 24, 2013, <http://edition.cnn.com/2013/01/24/opinion/caplan-neanderthal-baby/>
- Daniela E. Cutas, Lisa Bortolotti, „Natural versus Assisted Reproduction: In Search of Fairness”, Studies in Ethics, Law and Technology, vol 4, issue 1, 2010, p. 3-18
- John A. Robertson, Children of Choice. Freedom and the New Reproductive Technologies, Princeton University Press, Princeton (NJ), 69-80.
- Arthur Caplan, „Ethics and octuplets: society is responsible”, <http://www.philly.com/inquirer/opinion/39190377.html>
- Miroiu, Adrian, Etica aplicată, Alternative, București, 1995 (Capitolul referitor la drepturile animalelor)
- Kim B. Rotzoll, Kathy B. McKee, Etica mass-media. Studii de caz, Polirom, Iași, 2001.
- Dan Crăciun, Vasile Morar, Vasile Macoviciuc, Etica afacerilor, Paideia, Bucuresti, 2005.
- Donal E.J. MacNamara, The Case Against Capital Punishment, în George McKenna, Stanley Feingold (eds.), Taking Sides. Clashing Views on Controversial Political Issues, Dushkin, Guilford, Connecticut, 1987, pp. 189-196

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajaților reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel undergraduate în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> - însușirea cunoștințelor predate la curs; - capacitatea de a opera în mod corect și adekvat cu acestea 	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	50%
10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de problematizare și analiză a textelor de seminar - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, realizarea unor texte scurte) 	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Respectarea cerințelor de realizare a unor texte scurte în timpul examenului scris Realizarea unui referat prezentat în timpul seminarului Planificarea și realizarea unor prezentări individuale orale și scrise la seminarii (dezbateri, analiză-comentariu de text, eseuri academic, prezentarea unui studiu de caz) Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 30% copiată dintr-o altă sursă, iar utilizarea plagiului va determina anularea evaluării. Orice contestație a notei obținute la examen va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări se va face de față cu studenții în decurs de 2 zile de la data contestației.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

1 FĂRĂ SĂRACIE 	2 FOAMETE ZERO* 	3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE 	4 EDUCAȚIE DE CALITATE 	5 EGALITATE DE GEN 	6 APĂ CURĂȚĂ ȘI SANITATIE 	7 ENERGIE CURĂȚĂ ȘI LA PRETURI ACCESIBILE 	8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CRESTERE ECONOMICĂ 	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
10 NEGRUȚĂREDUSE 	11 DRASE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE 	12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE 	13 ACȚIUNE CLIMATICĂ 	14 VIAȚA ACVATICĂ 	15 VIAȚA TERESTRĂ 	16 PACE, JUSTITIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE 	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR 	

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

...

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament

...

.....